

Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти: матеріали ІV Всеукраїнської науково-практичної конференції (Умань: 16 березня 2017 р.) / ред. кол.: Л.М.Андрощук (гол. ред.), І.Г.Терешко, С.В. Куценко (відпов. ред.). – Умань: ФОП Жовтий О.О., 2017. – С. 90-94

УДК 793.3:378.14

Михальчук Ірина

викладач кафедри хореографічного мистецтва

факультету культури та мистецтв

Херсонського Державного Університету

**Проблема реалізації принципу наступності у процесі викладання
модерн джаз танцю**

Створення безперервної системи сучасної освіти в умовах розбудови України визначаються потребами суспільства у всебічній активізації інтелектуального і духовно-творчого потенціалу національних та загальнолюдських цінностей. Безперервність навчання – це досягнення цілісності і наступності у процесі викладання сучасної хореографії, перетворення його у процес, що триває впродовж усього життя людини. Нероздільність навчання і виховання, що полягає в їх органічному поєднанні підпорядкуванні змісту навчання і виховання цілісної та всебічно розвинутої особистості.

Проблема наступності у навчання висвітлюється у багатьох працях класиків педагогіки, зокрема Я.А.Колинського, К.Д.Ушинського, Є.І.Тихеевої. Видатні педагоги визначили зміст роботи по підготовці дітей до школи, висунули конкретні вимоги до неї, розкрили питання наступності у вихованні діяльності сім'ї, дошкільних закладів і школи.

Аналіз програм з хореографії профільних навчальних закладів та закладів позашкільної освіти свідчить про те, на сьогоднішній день класичний танець є профілюючою дисципліною, йому належить провідна

роль у підготовці і вихованні танцівника. На жаль сучасному танцю, а саме модерн джаз танцю, не приділяється достатньо уваги, а в програмах позашкільних закладах цей стиль танцю відсутній взагалі, тому ми вважаємо, що актуальність нашої роботи полягає у дослідженні питання наступності навчання модерн джаз танцю майбутніх абітурієнтів та студентів вищих навчальних закладів та проблемі збереження принципу наступності у викладанні модерн джаз танцю, та дослідити за яких умов можливе здійснення принципу наступності при вивченні рухів сучасного танцю.

Основою хореографічної підготовки учнів є вивчення танцювальних вправ класичної системи танцю. Ці вправи послідовні, мають визначену форму, розвивають м'язи дітей, надаючи їм легкість рухів. Підготовлені партерним екзерсисом діти з дошкільного закладу, у загальноосвітній школі з легкістю переходять до вивчення вправ класичного танцю біля станка, а ритмічні вправи і ігри дошкільного закладу, зберігаючи наступність переносяться у загальноосвітню школу, щоб сприяти активному слуханню музики, розвивати координацію рухів, увагу, пам'ять.

Необхідно методично правильно побудувати навчальну програму, визначити її спрямованість. Базового засвоєння знань можна досягти від учнів лише в тому випадку, якщо педагог сам детально розробить в якій послідовності і як краще проходити програмний матеріал. При методичній розробці танцювального матеріалу необхідно триматися правила, від легкого до складного.

Вивчення рухів класичного танцю сприяє естетичному вихованню учнів, розвитку художнього смаку. Пізніше його основа є базою, фундаментом для більш успішного освоєння інших видів танцювального мистецтва. На класичному екзерсисі ґрунтуються всі подальші етапи роботи, а саме вивчення та засвоєння модерн джаз танцю.

Екзерсис модерн джаз танцю має на меті підготовку опорно-рухового апарату до виконання танцювальних рухів. Вправи ізоляції виробляють ритмічну чіткість рухів, силу і легкість ноги, стрункість корпусу та стегон,

відточеність поз, гнучкість спини та координацію всіх частин тіла. Безпосередньо у процесі виконання кросу формується тонус внутрішнього стану, витривалість, вміння підкорити роботу м'язів будь-якого музичного ритму і темпу, вільне і правильне користування дихальним апаратом.

Цілком закономірно, що новий етап розвитку хореографічного мистецтва, обумовлений динамічними перетвореннями в сучасному житті, повинен суттєво впливати на зміст, форми й методи роботи з дитячими хореографічними колективами. Швидкоплинна зміна та різноманітність напрямів і стилів хореографії зумовило розробку нових фахових програм. Науково-педагогічні працівники продовжують процес адаптації програми для різних видів хореографічних колективів відповідно до вимог сучасності. Так, А.Г. Божко розробила програму «Гуртка сучасного танцю», де наголошується, що «розмаїття хореографічного мистецтва сприяло організації курсу вивчення сучасної хореографії». Цей курс складається з дисциплін хореографічного мистецтва, а саме: класичний танець, народно-сценічний танець, гімнастика, сучасні напрямки хореографічного мистецтва; масові та популярні форми танцю; модерн-джаз; історія мистецтва; історія балету; образотворче мистецтво; загальний інструмент; акторська майстерність; вокал» [5, с. 3]. Такий підбір предметів визначається вимогами, які зумовлені сьогоденням.

Характерною особливістю зазначеної програми є розділ «Модерн джаз танець». При вивченні цього предмета розвивається координація, гнучкість і вільність рухів. Хореографічні комбінації вимагають швидкісного та майстерного виконання.

Ознайомлення з основами модерн джаз танцю, такими поняття як flat back, jack knife, side stretch тощо, дозволить зберігати принцип наступності в поданні матеріалу у сучасному вищому навчальному закладі. Але на жаль цього не відбувається.

Абітурієнти, що приходять на навчання у вищий навчальний заклад не мають жодних елементарних знань, умінь та навичок з модерн джаз танцю.

Процес навчання модерн джаз танцю відбувається повільно, з вивчення основ та простих форм рухів, простих форм імпровізації та партнерінга, з простого пересування по простору. Ми вважаємо, що первинність цієї проблеми є в дилетантизмі педагогів і керівників колективів, що підмінюють техніку джазового чи танцю модерн, соціальним чи побутовим танцем, особливо на периферії й в аматорських колективах.

Абітурієнти, які обрали спеціалізацію "Сучасна хореографія", повинні мати специфічні творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, володіти професійними навичками виконання класичного танцю та модерн джаз танцю; мати нахил до балетмейстерської діяльності, виявляти обізнаність з термінології і літератури за фахом, а також володіти необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв. [7, с. 1] Під час випробування абітурієнт повинен виявити знання основних положень ніг, рук, корпусу, голови, базових рухів та засобів їх сполучення, принципів та особливостей виконання, характерних для сучасного танцю, модерн-танцю та джаз-танцю; термінологію та поняття контракшен, реліз, поза колапса, ізоляція, поліцентрія, координація; основних та акробатичних видів обертів та стрибків, простих і складних гімнастичних і акробатичних елементів: щпагат, стійка на руках, колесо, міст, циркуль, переворот; особливостей виконання рухів сучасних популярних танців, відмінних рис та специфіки виконання модерн-танцю, джаз-танцю та контемпорарі. На жаль 90% абітурієнтів не відповідають цим вимогам.

Виходячи із зазначеного вище, можна стверджувати, що реалізація принципу наступності у викладанні модерн джаз танцю потребує розв'язання таких суперечностей: між недостатньою розробленістю теоретико-методичних засад навчання і потребою в обґрунтуванні механізму його функціонування; тенденцією до шаблонних дій, стереотипізації діяльності й необхідністю творчих підходів до розвитку особистості; необхідністю оновлення змісту педагогічного процесу і недостатньою компетентністю педагогічних працівників.

Тому, правильне визначення змісту навчання модерн джаз танцю на основі принципу наступності, що забезпечить оптимальні можливості для досягнення цілей хореографічної освіти є, безумовно, однією з головних проблем перебудови методичної системи навчання в профільних та позашкільних закладах освіти на сучасному етапі розвитку середньої та вищої школи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Березова Г.О. Хореографічна робота з дошкільнятами – 2 вид. – К.: Муз.Україна, 1989. – 208 с.
2. Вікова психологія / за ред. Г.С.Костюка. / Київ: “Рад.школа; 1976,272 с.
3. Державний стандарт початкової загальної освіти: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2000. № 1717 // Поч.освіта. – 2000. - № 47. – С.3-32.
4. Іванчук М.Г. Інтегративний характер формування моральних якостей особисто молодшого школяра // Пед. і психологія. – 2000. - № 1. – С.66-72).
5. Мурована І. В. Аналіз програм з хореографічного навчання для загальноосвітніх та позашкільних закладів. /Режим доступу: http://www.kspu.kr.ua/en/69--2014/-23/1241-analiz_program_z_xoreografichnogo_navchannya_dlya_zagalnoosvitnix_ta_pozashkilnix_zakladiv_
6. Програма з хореографічного навчання дітей у підготовчих групах загальноосвітніх шкіл, шкіл мистецтв і позашкільних закладів України /Укл. А.П.Тараканова. – К., 1993. – 24 С.
7. Програма творчого конкурсу. Режим доступу http://www.ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/viprobuvan/viprobuvan.html